

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 20 май 2021 г.
(OR. en)

8966/21

COHAFA 51
DEVGEN 100
ONU 50
COVID-19 215
COAFR 133
MOG 44
MAMA 85
COASI 70
COLAC 37
COJUR 11
PROCIV 61
RELEX 455

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	8725/21
№ док. Ком.:	COM(2021) 110 final
Относно:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно хуманитарната дейност на ЕС: нови предизвикателства, същите принципи – Заключение на Съвета (20 май 2021 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно хуманитарната дейност на ЕС: нови предизвикателства, същите принципи, приети на 3795-ото заседание на Съвета от 20 май 2021 г.

Заклучения на Съвета
относно съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета
относно хуманитарната дейност на ЕС: нови предизвикателства, същите принципи

1. Съветът приветства навременното съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно хуманитарната дейност на ЕС с оглед на нарастващите хуманитарни предизвикателства в световен мащаб по отношение както на финансирането, така и на предоставянето на помощ. Съветът изразява сериозна загриженост от безпрецедентния мащаб на хуманитарните нужди, свиването на хуманитарното пространство и все по-големия недостиг на финансиране. Пандемията от COVID-19 увеличи значително въздействието на конфликтите, изменението на климата, демографския натиск, принудителното разселване, проваленото или слабо държавно управление, както и все по-честите нарушения на международното хуманитарно право. Всички тези фактори засягат особено силно населението в уязвимо положение.
2. Съветът потвърждава валидността и значението на Европейския консенсус относно хуманитарната помощ и изтъква отново, че е важно хуманитарната помощ на ЕС да се предоставя на базата на основан на потребностите подход и в съответствие с хуманитарните принципи за хуманност, неутралност, безпристрастност и независимост.
3. Съветът изтъква съществената координационна роля на Организацията на обединените нации в отговор на хуманитарни кризи, в дух на ефективно многостранно сътрудничество и партньорство. Съветът подчертава значението на тясното сътрудничество с ключови партньори, като се интегрират международни и местни хуманитарни неправителствени организации и гражданското общество, и признава значението на Международното движение на Червения кръст и Червения полумесец за утвърждаването и предоставянето на хуманитарна реакция, основана на принципи.

4. Съветът подчертава, че зачитането на международното хуманитарно право е предпоставка за ефективна и ефикасна хуманитарна помощ в ситуации на въоръжен конфликт, за облекчаване на страданията на засегнатото население и за гарантиране на неговата по-голяма защита. Във връзка с това Съветът изтъква колко е важно зачитането и спазването на международното хуманитарно право да се поставя последователно в центъра на външната дейност на ЕС, както се посочва в Насоките на ЕС за утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право, и да се гарантира защитата на цивилното население и гражданската инфраструктура, да се подкрепя и утвърждава хуманитарната дейност, основана на принципи, и да се опазва хуманитарното пространство. Освен това Съветът изтъква, че е необходимо да се гарантира безопасен и безпрепятствен достъп до нуждаещото се население, както и безопасността и сигурността на хуманитарните и здравните работници. Съветът поддържа по-нататъшното укрепване на рамката за спазване на международното хуманитарно право в съответствие с приетите през ноември 2019 г. заключения на Съвета относно хуманитарната помощ и международното хуманитарно право. Съветът насърчава увеличените усилия за осигуряване, когато е целесъобразно, на ефективна координация на равнище ЕС по въпроси на международното хуманитарно право, както във вътрешен, така и във външен план, включително по-добро наблюдение на нарушенията на международното хуманитарно право и осъждане на такива действия, сред които нападения срещу цивилни лица, хуманитарни и медицински работници, медицински заведения и училища.
5. Съветът подчертава спешната необходимост от активизиране на усилията в световен мащаб за значително увеличаване на ресурсната база за хуманитарна дейност, както и важността на по-ефективното предоставяне на хуманитарна помощ с наличните ресурси. Съветът насърчава Комисията и държавите членки да работят за осигуряването на допълнително хуманитарно финансиране, за да може ЕС да запази водещата си роля сред световните донори и да гарантира по-устойчиво и балансирано споделяне на хуманитарното финансиране в рамките на ЕС. Съветът призовава потенциалните и новите донори да допринасят по принципен начин за координираната от ООН хуманитарна система. Освен това Съветът призовава Комисията и върховния представител да включват последователно в диалога си със съответните трети държави застъпничество за подкрепата за хуманитарна дейност, основана на принципи. Съветът насърчава държавите членки и Комисията да активизират диалога със системата на ООН относно приоритизирането на хуманитарните ресурси. Освен това Съветът приветства работата на държавите членки и Комисията за привличане на допълнително, основано на принципи финансиране от международните финансови институции и частния сектор, включително чрез иновативни подходи за финансиране, въз основа на подход за ненанасяне на вреда.

6. Съветът изразява подкрепата си за използването на многогодишни и гъвкави договорености за финансиране с хуманитарните партньори. Съветът приветства ангажимента на Комисията да увеличи тези усилия и подчертава колко е важно да се осигури качествено финансиране в съответствие с Голямото споразумение. Съветът насърчава по-нататъшното използване от хуманитарните организации на иновативни решения и цифрови инструменти, за да се повиши ефективността и въздействието на техните ответни действия. Съветът потвърждава необходимостта от отговорно и етично управление на данните в хуманитарен контекст в съответствие с принципа за ненанасяне на вреда, включително при всяко използване на цифрови решения за хуманитарна помощ.
7. Съветът изтъква необходимостта от засилване на подкрепата за местните и националните участници като признание за техните знания и опит на участници на първа линия, които остават на място преди, по време на и след извънредни ситуации. Съветът припомня необходимостта от координирани оценки на потребностите, които да се основават на капацитета на тези местни участници. Съветът насърчава увеличаването на инвестициите в местни неправителствени организации, включително местни организации, ръководени от жени, и местни организации за правата на жените, както и утвърждаването на практики за справедливо партньорство. Съветът подчертава колко е важно да се укрепват по целесъобразност националните структури, мрежи и институции за реагиране, включително, но не само неправителствените, религиозните и благотворителните организации и техните партньори. Освен това Съветът подчертава значението на програмата за локализиране като средство за подобряване на достъпа до навременни и подходящи услуги за посрещане на нуждите на населението при възникващи, продължителни и забравени кризи.

8. Съветът изразява дълбока загриженост във връзка с последиците от изменението на климата за хуманитарната дейност, приветства извършената работа за изпреварваща хуманитарна дейност и призовава за нейното разширяване. Съветът потвърждава необходимостта от оценка и анализ на риска, които да послужат за насочване на хуманитарната дейност и да допълват последователно подход, основан на потребностите. Укрепването на действията и участниците в областта на климата и околната среда в рамките на подход, основан на взаимовръзката между хуманитарната дейност, развитието и мира, играе съществена роля за изграждането и повишаването на устойчивостта на уязвимите общности, в съответствие с новата стратегия на ЕС за адаптация към изменението на климата. Съветът категорично подкрепя целта на съобщението за интегриране на отговора на отрицателните последици от изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда в разработването и предоставянето на хуманитарна помощ, както и ангажимента за подкрепа на усилията на хуманитарните партньори да намалят своя отпечатък върху околната среда.
9. Съветът потвърждава необходимостта от по-последователно и ефективно прилагане и привеждане в действие на подхода, основан на взаимовръзката между хуманитарната дейност, развитието и мира. Съветът подчертава, че различните участници трябва да работят в координация, при пълно зачитане на хуманитарните принципи в предоставянето на хуманитарна помощ и пълно спазване на съответните им мандати и цели. Този подход има за цел да се премине отвъд краткосрочните интервенции и в посока към дългосрочно развитие, като се насърчават трайни решения за справяне с първопричините за конфликтите и продължителните кризи. Съветът насърчава съвместните анализи на потребностите и уязвимостта, както и съвместното планиране и програмиране по целесъобразност на собствените политики и действия на ЕС. Съветът потвърждава важността на един чувствителен към конфликтите подход, така че външната помощ да не изостря конфликтите и кризите. Програмата на ЕС за постигане на напредък по взаимовръзката между хуманитарната дейност, развитието и мира трябва да използва за основа и разпространява, наред с другото, опита и извлечените поуки от пилотните държави.

10. Съветът приветства водещата роля на Комисията в интегрирането на образованието при извънредни ситуации, по-специално за момичетата, като част от подхода, основан на взаимовръзката между хуманитарната дейност, развитието и мира. Съветът потвърждава отново ангажимента си да предоставя все повече финансиране за приобщаващо учене през целия живот и безопасно, справедливо и качествено образование и обучение на всички равнища при извънредни и кризисни ситуации, в съответствие със заключенията на Съвета относно образованието при извънредни ситуации и продължителни кризи, приети през ноември 2018 г. Съветът приветства и ангажимента на Комисията да продължи да разработва тематични политики в области като здравеопазване, закрила, аспекти на пола, увреждания, храни и хранене – включително хранене в училищата – подслон, водоснабдяване, канализация и хигиена (WASH), готовност при бедствия и намаляване на риска, както и методи за предоставяне на помощ. Освен това Съветът приветства включването в съобщението на подкрепата за психичното здраве и психо-социалната подкрепа (MHPSS) и благосъстоянието и насърчава всички хуманитарни участници от ЕС да включат структурно тези фактори в планирането и програмирането си.
11. Съветът потвърждава отново, че хората са в центъра на хуманитарната дейност на ЕС, и изтъква ангажимента си да посреща нуждите и да защитава правата и достойнството на лицата, засегнати от конфликти и хуманитарни кризи. Ориентираният към хората подход включва обръщането на внимание на конкретни групи, които са изправени пред повишени рискове, включително жени, деца и младежи, възрастни хора, лица, принадлежащи към религиозни и етнически малцинства, хора с увреждания, принудително разселени лица и бежанци. Съветът изтъква необходимостта от насърчаване на значимо и активно участие на засегнатите лица във вземането на решения, които имат отражение върху тях. Съветът потвърждава отново, че е от решаващо значение да се оказва подкрепа на хората в случаи на принудително разселване, независимо дали причините за него са свързани с природни фактори или са предизвикани от човека. Съветът изтъква, че е необходимо международната общност да продължи да работи за преодоляване на първопричините за разселването и за посрещане на нуждите на вътрешно разселените лица и приемащите общности, като се стреми да укрепи предоставяната закрила и помощ и да улесни намирането на трайни решения.

12. Съветът изтъква отново ангажимента си за посрещане на нуждите и защита на правата на жените и момичетата, както и за насърчаване на равенството между половете, и призовава всички хуманитарни участници да включат този аспект в своите интервенции, също в съответствие с Програмата за жените, мира и сигурността. Съветът изтъква значението на посрещането на нуждите от закрила на жените, мъжете, момичетата и момчетата, и призовава Комисията и държавите членки да работят активно за намаляване на уязвимостта и излагането на риск, включително чрез предотвратяване и смекчаване на въздействието на сексуалното и основаното на пола насилие, експлоатацията и вредните практики.
13. ЕС продължава да е ангажиран с утвърждаването, защитата и реализирането на всички права на човека и с цялостното и ефективно изпълнение на Пекинската платформа за действие и на Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието (МКНР), както и с резултатите от съответните конференции за преглед и в този контекст продължава да е ангажиран със сексуалното и репродуктивното здраве и произтичащите от това права. Във връзка с това ЕС заявява отново ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира правото на всеки човек да има пълен контрол и да решава свободно и отговорно въпросите, свързани с неговата сексуалност и сексуално и репродуктивно здраве, без дискриминация, принуда и насилие. ЕС подчертава още необходимостта от всеобщ достъп до качествена и достъпна изчерпателна информация, образование, включително широкообхватно сексуално възпитание, и здравни услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве.

14. Съветът потвърждава отново ангажимента си да избягва, а когато това е неизбежно – да смекчава в максимална степен потенциалните непредвидени отрицателни последици от ограничителните мерки на ЕС върху хуманитарната дейност, основана на принципи. Съветът изтъква отново, че ограничителните мерки на ЕС са в съответствие с всички задължения съгласно международното право, по-специално международното право в областта на правата на човека, международното хуманитарно право и международното бежанско право. Съветът подчертава значението на пълното спазване на хуманитарните принципи и международното хуманитарно право в политиката на санкции на ЕС, включително чрез последователно включване на хуманитарни изключения в режимите на ограничителни мерки на ЕС, когато е уместно, и чрез осигуряване на ефективна рамка за използването на тези изключения от хуманитарните организации. Съветът отчита необходимостта от предоставяне на допълнителна практическа подкрепа и/или насоки на хуманитарните организации по отношение на техните права и отговорности в различните режими на санкции на ЕС и от продължаване на насърчаването на диалога между всички страни, участващи в предоставянето на хуманитарна помощ. По целесъобразност Съветът ще разгледа възможността сериозните нарушения на международното хуманитарно право да се посочват като основание за включване в режими на санкции на ЕС, като същевременно се гарантира избягване на потенциално отрицателно въздействие върху хуманитарната дейност.
15. Съветът насърчава ЕС и държавите членки да засилят сътрудничеството и координацията въз основа на подхода „Екип Европа“, за да се гарантират колективни и съгласувани резултати и по-голямо въздействие, като по този начин се гарантира, че ЕС продължава да бъде водещ партньор. В същия дух Съветът приветства предложението за изграждане на Европейски капацитет за хуманитарен отговор, за да се увеличи приносът на ЕС за запълване на пропуските в хуманитарния отговор въз основа на нуждите, като по този начин се дава възможност за бързо предоставяне на хуманитарна помощ, при пълна координация и без припокриване със съществуващите механизми. Съветът насърчава Комисията да се консултира с държавите членки с оглед на изграждането и осигуряването на диалог с ООН и съответните хуманитарни партньори.
16. Съветът подкрепя ангажираността и съществената роля на ЕС по отношение на хуманитарната помощ и постоянния диалог с неговите държави членки и хуманитарни партньори. Съветът приветства намерението на Комисията да организира Европейски хуманитарен форум за насърчаване на стратегическа дискусия по хуманитарни въпроси на високо равнище и постоянен диалог с ключови партньори от системата на ООН, международни организации, Международното движение на Червения кръст и Червения полумесец, гражданското общество и други донори.